

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204164
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6720204164.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža vo veci starostlivosti o maloleté deti: 1/ B. V., nar. XX. XX. XXXX a 2/ R. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny D., deti matky: J. K. V., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D., Ľ. H. XXXX/X, t. č. bytom XXX XX D., X. P. XX, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou MÉSZÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s. r. o., so sídlom 960 01 Zvolen, P. O. Hviezdoslava 344/23, IČO: 52 488 047, a otca: V. Ďurika, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX D., Ľ. H. XXXX/X, v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17P/29/2020-16 zo dňa 24. 09. 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil otcovi povinnosť prispievať na mal. B. V., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 100 € mesačne a na mal. R. V. výživným vo výške 60 € mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 7P/9/2020.
2. Navrhovaným neodkladným opatrením sa matka na súde domáhala voči otcovi maloletých detí vyplácania výživného v sume 120 € mesačne na mal. B. a v sume 80 € mesačne na mal. R.. Ako dôvod uviedla, že deti sa momentálne nachádzajú v jej osobnej starostlivosti, pričom otec si dobrovoľne neplní svoju vyživovaciu povinnosť a vo veci vedenej na Okresnom súde D. pod sp. zn. 7P/9/2020 je vedené konanie o rozvod manželstva.
3. Okresný súd vychádzajúc z potreby ochrany záujmov maloletých detí považoval za nevyhnuté dočasne upraviť vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom formou neodkladného opatrenia. Pri rozhodovaní vychádzal najmä z osvedčených skutočností o tom, že matka odo dňa 09. 04. 2020 nežije s otcom v spoločnej domácnosti, odkedy otec na výživu prispel len raz, a to dňa 20. 07. 2020 v celkovej sume 120 €, a že maloleté deti boli prv vydaným neodkladným opatrením sp. zn. 8P/23/2020 zverené do osobnej starostlivosti matky, bez súčasného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca.
4. Pri určení výšky výživného okresný súd zohľadňoval len bezprostredne súvisiace výdavky s výživou maloletých detí. Mal za to, že vzhľadom na zistené príjmové možnosti otca (392,38 €) a matky (640,71 €) je navrhované výživné matkou neprimerane vysoké, keďže formou neodkladného opatrenia podľa § 366 CMP súd môže nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere. Vzhľadom na uvedené, okresný súd zaviazal otca prispievať výživným vo výške 100 € mesačne na mal. B. a vo výške 60 € mesačne na mal. R.. Trvanie tohto neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatného skončenia konania vo veci

samej - o rozvoje manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoje, vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 7P/9/2020.

5. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol ust. § 324 ods. 1 a § 325 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a ust. § 111, § 360 ods.1 a § 366 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

6. Odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu podal včas otec, v ktorom nesúhlasil s výškou určeného výživného. Uviedol, že z dôvodu pandemickej situácie v súvislosti s ochorením COVID-19 bol nútený zrušiť svoju živnosť v oblasti stavebníctva a zamestnať sa. Pracovnú zmluvu uzavrel so spoločnosťou S.-C. s. r. o., s dňom nástupu do práce od 24. 08. 2020 a s hrubým mesačným príjmom za vykonanú prácu vo výške 700 €. V súčasnosti žije v domácnosti sám a preto zo svojej mzdy nebude schopný uhrádzať výdavky na domácnosť a platiť aj výživné vo výške 160 € mesačne. Navyše, pracovnú zmluvu má uzavretú len na dobu určitú do 18. 12. 2020 a preto nevie do budúcnosti zaručiť ani pravidelné vyplácanie výživného v určenej výške. Podľa jeho názoru môže za vzniknutú situáciu matka sama, keďže z ich spoločnej domácnosti odišla dobrovoľne, spolu s maloletými deťmi a do jej osobnej starostlivosti boli deti zverenú neodkladným opatrením na jej vlastný návrh. Vzhľadom na uvedené skutočnosti otec žiadal, aby bol zaviazaný na platenie výživného v najnižšej možnej výške.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka. Podľa jej názoru je nepochybne v možnostiach otca, aby pravidelne uhrádzal výživné na maloleté deti vo výške, akú určil súd v neodkladnom opatrení, nakoľko momentálne je otec zamestnaný v spoločnosti S.-C. s. r. o. s mesačným príjmom 700 €. Uviedla, že pred tým, ako sa v tejto spoločnosti zamestnal, mohol otec svoje príjmové pomery riešiť aj prácou v stavebnom odvetví, pretože v tejto oblasti podnikal ako živnostník od roku 2008, ale aj napriek ponukám, nejavil o prácu záujem a radšej ostával doma. Opustenie spoločnej domácnosti považovala matka za nevyhnutné, pretože nechcela, aby sa deti dennodenne prizerali hádkam rodičov. Momentálne sama zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a znáša aj všetky finančné náklady na zabezpečenie ich potrieb. Navyše musí uhrádzať aj niektoré platby spojené s užívaním bytu na ul. Ľ. H. vo D., ktorý bol ich spoločným domovom, a v ktorom otec maloletých detí býva výlučne sám. Ďalej uviedla, že otec nerešpektuje v tejto veci nariadenú neodkladnú opatrenie o výžinom, pretože namiesto sumy 160 € na obidve maloleté deti zaslal matke dňa 05. 10. 2020 výživné len v sume 80 €. Na základe uvedených skutočností žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne.

8. K odvolaniu otca podal vyjadrenie kolízny opatrovník, ktorý navrhol, aby odvolací súd výšku výživného stanovenú primerane k odôvodneným potrebám maloletých detí a zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie otca prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v zmysle § 65 a 66 CMP a bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania podľa § 68 CMP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP, uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

10. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

16. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

17. 1. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorý možno nariadiť, len ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania, pričom nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, avšak musí byť aspoň osvedčený. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť (naliehavosť) dočasnej bezodkladnej úpravy pomerov. Vždy pritom posúdi, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

17.2. Miera osvedčenia nároku (v posudzovanej veci nároku na výživné maloletých detí) sa riadi konkrétnou situáciou, ktorá vyplýva v posudzovanej veci z dôvodov návrhu. Osvedčovanie v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a na rozdiel od dokazovania, pri osvedčovaní platí, že súd prostredníctvom označených dôkazov a nesporných tvrdení, zisťuje len najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Pri zisťovaní súd neprihliada na všetky procesné formality, ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvyš pravdepodobné.

18. Neodkladné opatrenie, ktorým je v zmysle ust. § 366 CMP uložená povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere možno nariadiť, ak je uplatňovaný nárok na výživné, ktorého právny dôvod spočíva v ustanoveniach Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“). V prípade, ak sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu práv a povinností k maloletému dieťaťu vo veci výživného, čo je i v tomto prípade, súd zvažuje, či zvolená dočasná ochrana subjektívneho práva (výživné maloletých detí) reflektuje na oprávnené záujmy všetkých účastníkov konania, ktorými sú maloleté deti a ich rodičia, pričom najlepší záujem maloletého dieťaťa musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný. Najlepší záujem dieťaťa ako pružný a adaptabilný pojem je nutné prispôbiť a definovať podľa konkrétnej situácie dotknutého dieťaťa, zohľadniť jeho osobný kontext, situáciu a potreby. Osvedčenie práva na výživné v nevyhnutnej miere vyžadujú aj schopnosti a možnosti povinného platiť výživné v zmysle ust. § 62 a § 75 Zákona o rodine. Obsahom neodkladného opatrenia je bez zreteľa na druh vyživovacej povinnosti výživné v nevyhnutnej miere, ktoré slúži na uspokojovanie základných osobných (životných) potrieb oprávneného dieťaťa, pričom však výška výživného je vždy posudzovaná individuálne.

19. Maloleté deti B. a R. sú vo veku 9 a X rokov a v súčasnosti, neodkladným opatrením boli zverené do osobnej starostlivosti ich matky, ktorá deťom zabezpečuje osobnú starostlivosť, v čom je zahrnuté aj plnenie vyživovacej povinnosti. Z podaného návrhu mal okresný súd osvedčené, že otec si neplní svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu vyplýva zo zákona o rodine (§ 63 až 65). Otec v konaní nepopieral, že odkedy matka odišla spolu s maloletými deťmi zo spoločnej domácnosti, prispel na výživu detí len raz, a to v sume 120 €. Je z vyjadrení účastníkov konania preukázateľné, že otec na výživu maloletých detí matke pravidelne neprispieval a navyše zo spisu vyplýva, že matka je nútená uhrádzať aj niektoré platby v súvislosti s užívaním bytu, v ktorom otec maloletých detí žije sám. Na základe toho odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že v konaní je osvedčená potreba bezodkladnej dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v súlade s ust. § 366 CMP.

20. Podľa zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič je povinný bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé nezaopatrené neploleté dieťa. Táto suma v zmysle osobitného zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v súčasnosti predstavuje 98,08 €. Okresný súd správne vychádzal z odôvodnených výdavkov matka, ktoré možno aj objektívne predpokladať u

detí vo veku 9 resp. 5 rokov. Otec maloletých detí neuviedol vážne dôvody, pre ktoré si prestal plniť vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom, hoci mu to jeho príjem, osobné pomery a zárobkové možnosti umožňujú. Na základe toho je odvolací súd toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca maloletých detí prispievať výživným vo výške 100 € mesačne na jedno dieťa a 60 € na druhé dieťa tak, ako určil okresný súd.

21. Otec v odvolaní k výške neodkladným opatrením určeného výživného uviedol len to, že jeho súčasný príjem mu nedovoľuje uhrádzať výživné v sume 160 €. Bez ohľadu na to, z akých dôvodov nežijú rodičia v spoločnej domácnosti a aké majú ďalšie výdavky, výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami rodičov. Z toho dôvodu sa otec nemôže zbaviť svojej povinnosti platiť výživné na maloleté deti svojimi zárobkovými možnosťami, ktoré vyplývajú z toho, že uzatvoril pracovnú zmluvu so spoločnosťou S.-C. s. r. o., za podmienok dohodnutých v pracovnej zmluve. Neobstojí jeho argument, že popri úhradách v súvislosti s jeho bývaním mu neostávajú finančné prostriedky aj na platenie výživného na maloleté deti. Nie všetky stavebné práce sú sezónneho charakteru a otec potrebnou živnosťou disponoval. Rovnako neobstojí ani argument o tom, že pracovnú zmluvu má uzavretú len na dobu určitú a nemôže tak garantovať pravidelné plnenie výživného i do budúcnosti, nakoľko ak by aj nepredĺžil pracovnú zmluvu s tým istým zamestnávateľom, nič mu nebráni v tom, aby sa zamestnal inde, prípadne obnovil prerušenu podnikateľskú činnosť v oblasti stavebníctva, ktorú vykonával od roku 2008. Skončiť podnikateľskú činnosť a zamestnať sa za podmienok, ktoré prijal podpisom pracovnej zmluvy bolo dobrovoľným rozhodnutím otca.

22. Neodkladné opatrenie o vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletým deťom upravuje pomery vo výkone práv a povinností rodičov pri plnení vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Výživné vo výške 100 € mesačne na maloletého B. a 60 € na maloletého R. zodpovedá nevyhnutnému rozsahu uspokojovania základných osobných (životných) potrieb oprávnených detí, pričom je v možnostiach otca výživné v uvedenej výške vyplácať. Záverom je potrebné uviesť, že táto úprava bude platiť len na nevyhnutný čas, t. j. pokiaľ okresný súd nerozhodne o výživnom vo veci samej.

23. Vzhľadom na uvedené závery bolo odvolanie otca nedôvodné a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.
Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).